

ORGONA-C MŰVÉLET A TOMBAN

Eloptunk egy estét a Tomból.

Lehotka Gábor segítségével maga a nagy Johann Sebastian is megjelenik.

Előtte méhkas az egész templom. A padok már nem is recsegnek a túlterheltség alatt; az oldalhajókban is egymást érik a diákok. Egyik oldalon keresztjével Szt. Istvan, a másikon jellegzetes tekintetével Szt. László őrködik az ortárszegélyükön diókra. Az alkotatórácsból szinte az első padig minden négyzetméterre ül valaki. Nagy kar, hogy nem lehet lefényképezni! - hallatszik mellettem. Igaza van.

Most ugyan még mindenki forog, beszél, izeg-mozog, keresi a helyét, -no és az ismerősöket. Mert az egyetemistakból van bőven. In is itt vagyok, én is, én is, én is. Hat ez meg kívül jött? Vagy csak, az új hapsija! Honnan szedte ezt a nőt? A templomba illő bizkrét suttogással, de a pletykához tartozó kitarató részletességgel hangzanak el ezek az obligát megjegyzések.

Végre rendeződnek a sorok. Mozogni már nehéz feladat. Azért az elmaradhatatlan Gruber László, valamennyiünk népszerű Iaci bácsija beverekszik magát a mikrofonhoz, hogy megtartsa szokásos évnyitó-ját. Vajon lesznek-e a Collegium Artium et Politechnicum további rendezvényein összesen annyian, mint ma este?

Rövid ismertetést ad még Nagy István tanár ur, s végre valóban Bach következik. A Töm fantasztikus orgonája azonnal öblös üszendét parancsol. Eleinte mindenki meredten bamul: maga elé, maga fölé, a földre, a mennyezetre, a többiekre. A zene varazsa végül a száznegyven regiszteren és a jó kétezer hallgatón. Együttesen és külön-külön egyaránt. A Töm becső remegése és az egyes emberek tekintetei, dinamikus mozdulatlanosságuk árulkodik erről.

A két szenteltvíztartó ma este csak támaszték. Az egyiket megingó tekintetű alacsony fiú könyököl. Berkenő szakallat furja a suklójába. Mellette a földön ül a felesége. Egy idő után felkel, a fiú vállára hajtja a fejét. Ugyanazt hallgatják.

A másik szenteltvíztartó tövéből csak két láb látszik. Piros rapéznadrág, fehér pöttyös szegéllyel, nylon-harisnya boka feztül a magassarku fekete spanyol cipőben. Szép lába van ennek a földön ülőnek, de nem azért feszíti, mert tudja, hogy így jobban éz ki.

Előtte egy gondosan sávonban koptatott kék farmeros, kék zseki, kékszemű szőke lány ül le egy piroszoknis, női papucsos, összehajú srác mellé. Az előbbi a szebb.

Métul az ajtónak dülve diák közül feltűnik egy ábrándozó kén-5. Gazdája a nadrág alá élénk, sokcsikos harisnyát húzott.

Az egyik magas ablakon átlós irányban huzódik az arnyék. A fa-ak aranycsikjai azonban mind ragyognak. Az arkádok sötét feltjai sem törhetik ezt meg, csak az orgona átható passage-it nyelik el egy komolyan.

Legalább ilyen komolyan áll egy lány a párjával a templom és tömeg közepén. Trapp ballonja mellett tartja kezelt, s na nem enne csémpás, azt hinné az ember, katonának készül.

Sokkal légyabb az a kép, ahogy a Mária-kápolnával szembeni vasajtóban helyezkedik el egy fiú és egy lány. Összeölelkezve halogatják végig az egész koncertet.

A szegedi Dóm orgonájánál csak hét nagyobb van a világon, de amikor Sinkó György énekel mellette, ismét kiderül, hogy az emberi hang a legszebb hangszer.

A szünetekben apró morajlások, bágyadt feltekintések, rövid helycserék. Csak egy feketenadrágos, fehér tornacipős, komoly tekintetű szemüveges fiú ül végig ugyanugy - a földön, hátával egy lánynak támaszkodva.

Az utolsó pad mögötti térdeplők egyikéről babaarc szép kék szeme pásztázza a karzatot. Szemben vele a földről egy értelmes rendőr-tekintet teszi vele ugyanezt egy órán át. Utána a srác elme-revedik és felkéredzkedik a térdeplőre. Kar. Azelőtt eredetibbek voltak.

Az orgona újra egyedül szól. Nem is akármik, hanem az F-dur Pastoralet hallhatjuk. Az elején a tűzoltólétrán ülők többször meg-billegtetik ülőhelyüket a gyönyörűségtől. A létra végén lévő rongy zászlóként kíséri a mozgást. Később a leheletfinom pianok után észre sem venni a negyedik tétel túlzott visszafogottságát.

Közben egy öltönybe bujt kispolgár erőt vesz magán. No nem teljesen. Mielőtt leülne földrehelyezett aktatászkájára, lelkiismeretesen végágtapogatja azt. Később elalszik, de mint a legtöbb jó férj, saját horkolására azonnal felébred.

Egy szögletes arcú srác meredt kék szemekkel bámulja a hosszú szőke hajú lányt az oszlopszögletben. Megszépül az arca, s biztos, hogy közben figyeli a zenét.

Szükség is van rá. A sekrestyés néni már a kaput nyitja, az utolsó szám megy. Az ábrándos kendő ezt nem veszi tudomásul, s noha langaléta párja már áll is zsebetett kézzel előtte, az ő stráfos zoknis ballába még a ritmust tapogatja a márványon. Segit Bachnak. Később azért a kendőt is meg kell igazítani.

A nagy tömeg minden tagja külön tanulmány. Apró csoportokként alkotnak egy-egy csendéletet, ahol mindenütt a muzika a háttér és a színárnyalat egyszerre.

Félelmetes forte-akkord. Vége a hangversenynek. Röbbent csend a diákok arcán. Még nem ébredtek rá, hogy csak két ajtón lehet el-hagyni a templomot. Most Bach él bennük.

Lám, milyen szép az élet, ha az emberek csendélétekhez hasonlítanak! Akárhányan is legyenek...

Vajon évente mért csak egyszer ajándékoznak meg bennünket i-lyen élménnyel?